



De Leidse Hout NIEUWS

Nieuwsbrief van de Vereniging van Vrienden van de Leidse Hout

Oktober 2024

Van de voorzitter Marlene Simoons

Ledendag 2024 met als thema 'Water en Bodembeheer' is net achter de rug en het was weer een boeiende en leerzame middag voor veel geïnteresseerde leden.



We begonnen bij het pas gerestaureerde en vernieuwde Kikkerghemaal gelegen achterin de sportvelden bij Lugdunum, met een presentatie door Pieter Buijs-Heine, adviseur water kwantiteit bij Hoogheemraadschap Rijnland. Hij vertelde over het belang van het gemaal voor de Kikkerpolder. Dit gemaal houdt de stand van de omliggende 'boezems' op de juiste hoogte om te voorkomen dat het gebied rondom en in de Leidse Hout overstroomt.

Het gemaal Kikkerpolder heeft een capaciteit van 8 m³/min. Rijnland heeft 363 gemalen momenteel, waarvan 4 grote boezemgemalen van 30 tot 100 m³/seconde. Het Kikkerghemaal is dus een kleintje. Na de eerste presentatie liepen we naar de tweede locatie, de Maredijkmolen, welke op het gebied van waterbeheer ook nog een kleine rol speelt in de omgeving van de Leidse Hout. We kregen uitleg over de werking van de molen door vrijwillig Molenaar Robert van Vuren, die ons meenam in de geschiedenis zowel als in de werking en het belang van deze oude (gerestaureerde)



Watermolen. De Maredijkmolen is een wipmolen aan de Groene Maredijk in Leiden. De molen dateert uit 1735 en is gebouwd ten behoeve van de bemaling van de Maredijkpolder. Hiermee is het de oudste nog bestaande molen van Leiden. De molen is sinds 1968 een Rijksmonument. De leden konden een kijkje nemen in de Molen om het werkende waterrad te zien en ook liet Robert ons de hulpmotor in een luik zien die helpt bij het overpompen van water wanneer er weinig (effectieve) wind is.



Voor het volgende onderdeel van de ledendag liepen we naar het gebouw van de IJclub Oegstgeest waar ook het MEC (milieu educatie centrum) haar werkruimte heeft. We werden daar door dr. Emilia Hannula (assistent prof. Schimmels en Bodem bij Universiteit Leiden en tevens onderzoeker bij het Nederlands Ecologisch Instituut) meegenomen in de wereld van het bodemleven met schimmels, bacteriën en andere eencelligen die van belang zijn voor een gezonde bodem. Zij ontving o.a. een Vidi beurs van het Nederlands Wetenschappelijk instituut om te onderzoeken hoe onze bodem een rol kan spelen in het bestrijden van de effecten van klimaatverandering en het verbeteren van de biodiversiteit. Deze onderwerpen zijn zeker ook van belang voor de toekomst van de Leidse Hout. Emilia legde uit dat juist schimmels in de bodem zorgen voor het opruimen van dode bladeren en dood hout. Ook kunnen schimmels een rol spelen bij biologische landbouw doordat bepaalde schimmels schadelijke bacteriën en andere plagen kunnen verorberen. Nadat de leden vragen konden stellen sloten we de dag af met een gezellige borrel met drankjes en hapjes verzorgd door het Bestuur van de Vrienden van de Leidse Hout.

"Wat een fijne middag met Vrienden en Vrijwilligers van de Leidse Hout! Informatief en fijn samenzijn. Mooi: -dankjewel- tasjes voor Molenaar en de Infogevers over de waarde van dit mooie stukje aarde. Meerwaarde als je er nu langs rijdt/fietst/wandelt." Rosa Scharn

Lions Leiden hielpen mee op zaterdag 7 september

Op een zonovergoten dag kwamen de dames van Lions Leiden de Groengroep versterken tijdens een meewerk-ochtend. Naast het meewerken was er ook gezorgd voor een historische rondleiding door de Leidse Hout verzorgd door Marlene Simoons, onze voorzitter en Lieke van Boven, ex-bestuurslid, die om beurten de groepen mee op sleeptouw namen en toelichting gaven op de geschiedenis en de monumentale status van het park. We hadden al eerder goede ervaringen met deze combinatie met andere groepen, zoals met de Rotary Oegstgeest en met het personeel van een Zweedse Bank.

We verzamelden om half tien op de hoek van de Johan de Kosterweg en de Van Waverenweg. Na een kort welkomstwoord en inleiding door Maarten Vrieze (coördinator Groengroep) en Johan Kieft van gemeente Leiden, werd met de helft van de 15 dames in de Leidse Hout gewerkt en de andere helft kreeg een rondleiding door het park. De werkzaamheden werden als gebruikelijk begeleid door Johan Kieft. Johan heeft een lange ervaring met het groenonderhoud in ons aller park. Namens de gemeente zorgde hij voor het nodige gereedschap en voor werkhandschoenen.

Er werd op twee plekken gewerkt en de werkzaamheden bestonden uit het snoeien van hulsten in enkele percelen en het snoeien van zaailingen langs het grote veld en het verwerken daarvan in een houtril. Tijdens de pauze, waarbij koffie, thee en versnaperingen door de Vrienden van de Leidse Hout werden verzorgd, was er een gemoedelijke sfeer op het grote veld. De dames van Lions Leiden hadden niet verwacht dat het zo leuk kon zijn om mee te helpen met de werkzaamheden! Het werd een gezellige en sportieve ochtend. We hopen dat er nog meer zullen volgen!

Afsluiting van het zomerseizoen, op naar de winter!



Op zondag 15 september sloten we een succesvol zomerseizoen af. Op deze Open Monumentendag namen wij een groep 'internationals' mee op rondleiding door het park en langs de monumentale onderdelen. Gids Lieke van Boven wisselde haar verhaal in het Nederlands en Engels af en zo ontstond een interactieve wandeling waarbij de deelnemers ook hun eigen verhaal kwijt konden. Veel bezoekers van het park, die er soms wel dagelijks hun wandeling maken, weten maar weinig van de geschiedenis. Wij organiseren graag ook voor uw familie- of vriendenbijeenkomst (of groepje collega's) een historische rondwandeling, waarbij de natuur natuurlijk ook aan bod komt!

Zondagmiddagconcerten in de Waterlelie

Terwijl Lieke met haar wandeling bezig was begon het team van de Waterlelie met het opbouwen van het podium voor het orkest en het inrichten van de publieksruimte. Het was alweer het laatste concert van het zeer geslaagde seizoen 2024. Dankzij de nieuwe berging, en de extra stoelen die daarin opgeslagen kunnen worden, kan het groeiende aantal bezoekers makkelijk een zitplaats vinden. Stageband Tamarco

Next uit Leiderdorp verzorgde een gevarieerd concert waar enthousiast op gereageerd werd. Na afloop genoten de vrijwilligers van het Waterlelieteam, die gecoördineerd worden door Werner Hendriks, van een welverdiend hapje en drankje samen met het bestuur van de Vrienden. Proost en tot volgend jaar!

Afbouwen en opbouwen

Kort na het afsluiten van het concertseizoen beginnen de voorbereidingen voor het volgende jaar. Het samenstellen van het rooster en het programma gaat vanaf november alweer van start. Later volgen de vergunningsaanvragen, en het maken en laten drukken van het programma om op tijd klaar te zijn voor de start op zondag 11 mei 2025. Vooraf, tijdens en na de concerten is hulp welkom, voor het klaarzetten van de stoelen, het verzorgen van een drankje voor de muzikanten en het weer opruimen na afloop. Coördinator Werner wil zijn taken ook wel eens afbouwen. Lijkt het jou wat om de regie te voeren op de zondagmiddag? Neem dan contact op via info@vriendenvandeleidsehout.nl

World Cleanup Day 2024

Vrijdag 20 september was het wereldwijde opruimdag en daar doet Team Zwerfafval natuurlijk van harte aan mee! Meestal wordt het team wel aangevuld met wat mannelijke kracht, deze keer klaarden we de klus met negen dames. Geen probleem voor deze doorgewinterde raapsters, die net zo makkelijk met hun grijpers als met de schepnetjes in de weer gingen. We visten aanzienlijk minder tennisballen uit de slootjes deze keer, blijkbaar vissen de leden van de tennisclub ook wat vaker naar de ballen, fijn! We eindigden bij Leiden Atletiek en werden daar voorzien van koffie en thee en een smakelijke koek, waarvoor hartelijk dank! Van GroeneStad071 kregen we een zakje zaadjes voor (gevel)tuin of boomspegel, goed voor de biodiversiteit.

Winterslaap?

Niets daarvan! De activiteiten van de Groengroep (klussen-in-het-groen) en Team Zwerfafval gaan het hele jaar door. Zie voor alle data en tijden www.vriendenvandeleidsehout.nl



College van Johan Kieft

Tijdens de koffiepauze van de Groengroep (waarbij Maarten en Lieke altijd voor koeken zorgen) geeft Johan 'college'. Deze keer vertelt hij over de iep en de acacia (zie hoe aandachtig er geluisterd wordt!). In de holtes van de (pseudo)acacia, ook wel robinia genaamd, zitten vleermuizen graag, maar ook bijvoorbeeld boomklevers. We halen vele zaailingen van iepen langs het grote veld weg om drie redenen: er komt weer een zoom voor brandnetels (goed voor de insecten); ze worden te groot en hangen bij regen hinderlijk over het pad en iepen zijn, als ze ouder worden, gevoelig voor de iepenziekte.

Binnenkort komen de data van de werkochtenden voor volgend jaar weer op de website. Hou het in de gaten!

Vrijdagochtend 1 november hebben we een speciale Natuurwerkochtend met jongeren. Die gaan ons dan helpen om houtrillen te maken van de zaailingen. Aanmelden hiervoor kan nog via www.natuurwerkdag.nl

Natuurpad herfst

Op vrijdag 18 oktober was het weer tijd voor de jaarlijkse ontdekkingstocht met de leerlingen van groep 6 van basisschool de Woutertje Pieterse. In twee rondes werden vijf groepjes van vijf kinderen door onze enthousiaste vrijwilligers meegenomen door het park. Alleen al rondom de grote vijver was er van alles te zien, van tamme kastanjes tot eikels, klitten die lekker aan je trui (en in je haren) blijven hangen, allerlei soorten bomen en de verschillende vormen van de bladeren.

Door het stellen van vragen aan de kinderen (Waar wonen spechten het liefst? Waarom is die boom hol van binnen?) worden ze uitgedaagd om zelf over de antwoorden na te denken. 'Oh, kijk daar, paddenstoelen!' Wat voor paddenstoelen het zijn? Dat zoeken we op! Tegenwoordig zijn daar zulke handige apps voor, bijvoorbeeld Obsidentify. Voor de kinderen maakt het niet zoveel uit, zij komen met rode wangen terug op school na deze heerlijk buitenles.



Paddenstoelenexcursie zondag 27 oktober

Met 30 enthousiaste leden splitsten we ons op in twee groepen van 15 personen om onder leiding van Jan Hengstmengel en Joop Kortselius op paddenstoelenexcursie te gaan. Twee uur bleek daarvoor zelfs nog te kort, vooral op zo'n heerlijke zonnige herfstmiddag als wij deze keer mochten beleven. Die zon voorkwam overigens niet dat wij paddenstoelen zagen, want we hebben er heel veel, van groot tot klein, weer gevonden. De kleintjes, zoals het eikelbekertje en het geweijszwammetje roepen vertedering op. Terwijl de grote vleeskleurige zadelzwammen ons een beetje deden griezelen. De gekraagde aardster is altijd weer een verrassing en wat dacht u van zwammen van kaas en spek of kleuren die vernoemd zijn naar rode kool en amethyst. Je fantasie gaat met je aan de haal, als je niet oppast. Hertenzwammen, stinkzwammen (en hun duivelseieren), zwarte (als geblakerd) russula, de oranje aderzwam en de (ook pikzwarte) esdoornhoutknotszwam. Karbolchampignons en franjehoedjes, honingzwammetjes en zwavelkopjes, we zijn ze allemaal tegengekomen. Alleen de sprookjesachtige vliegenzwam, die zagen we deze keer niet. Dus kom volgend jaar allemaal maar weer, dan doen we het nog eens over!

Rita de Coursey vatte het zo samen: "Wat een fijne paddenstoelenexcursie vandaag! Joop heeft het goed gebracht, goed laten merken hoeveel soorten, vaak niet door de niet-specialist te determineren. En het verschil tussen opruimers/afbrekers en helpers [sympiotisch]. En die leuke eikelbekertjes, enig."



Scriptie over de gebruikers van parken



In het kader van zijn studie heeft Joey Bui ongeveer een half jaar meegewerkt in de Groengroep. Dat deed hij ten behoeve van zijn onderzoek naar het verschillende gebruik van de groene publieke ruimte in Leiden en hoe dit gebruik met elkaar samengaat (of juist niet). Dit alles in het kader van zijn Masters studie Culturele Antropologie aan de Universiteit Leiden. Al werkend deed Joey, pratend met andere deelnemers, informatie op, data dus, voor zijn onderzoek. Overigens niet alleen in de Leidse Hout.

Joey voltooide zijn scriptie die inmiddels 'Who owns the Parks' heet en in september beloond werd met een mooie beoordeling. Hij mag zijn scriptie (helaas) niet delen vanwege de persoonlijke verhalen die erin staan.

In zijn onderzoek heeft Joey gekeken naar hoe de gebruikers, zowel individuen als groepen, zich tot elkaar verhouden. Wat dat betreft had de Leidse Hout veel te bieden voor Joey. Hij is enthousiast over het park, het is echt een park voor iedereen. Er zijn veel diverse groepen in de LH, hardlopers en wandelaars, muziekliefhebbers, natuurliefhebbers, hondenuitlaters, fitness groepen, om nog maar enkele te noemen. Allemaal met uiteenlopende eigen verhalen en eigen belangen. Binnen de groepen is sprake, volgens Joey, van een sterke cohesie, tussen de groepen is er veelal sprake van 'stille interactie'. Interactie die positief maar ook negatief kan zijn. Bijvoorbeeld onderling klagen over (sommige van) de uitlaters van honden zonder hen aan te spreken over de overlast die hun honden kunnen veroorzaken.

Gevraagd naar een advies voor de Vereniging laat Joey weten het belangrijk te vinden dat de 'stille interactie' zoveel mogelijk plaatsmaakt voor meer 'open interactie'. Dat zou volgens hem de overigens al aanwezige dynamiek van het park bevorderen. Het bestuur van de Vereniging zou hierin een rol kunnen spelen door diverse groepen met elkaar in contact te brengen. Met die overweging laat hij ons achter. Joey is, op zoek naar een bij hem en zijn studie passende baan, nu tijdelijk weer terug naar zijn ouderlijk huis. Buiten Leiden. Wij wensen hem alle goeds toe.

OPROEPJE – OPROEPJE – OPROEPJE – OPROEPJE – OPROEPJE – OPROEPJE – OPROEPJE

Groot feest in 2026!

In 2026 vieren we drie jubilea! Het park bestaat dan 95 jaar, de Vereniging van Vrienden 40 jaar en muziektent de Waterlelie 30 jaar. Alle reden voor een feestje natuurlijk! Het lijkt nog ver weg, maar het organiseren van drie jubilea vraagt veel tijd en inzet. En daar kunnen we best wat hulp bij gebruiken!

Wat vragen wij?

Onlangs kregen we tentoonstellingsmateriaal van de expositie in het Koetshuis ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van het park, op dit materiaal is ook het boek 75 Jaar Leidse Hout gebaseerd. Wat ontzettend leuk om dit nu beschikbaar te hebben. Maar er is vast nog veel meer aan foto's en verhalen onder onze leden. Wilt u dit met ons delen? Heel graag! Wij komen het (zo mogelijk) bij u ophalen, fotograferen of scannen, ons mailen mag natuurlijk ook altijd.

Iets organiseren of gewoon een handje helpen. Graag!

Over wat we precies gaan organiseren zijn we nog aan het nadenken, maar misschien wilt u daar wel over meedenken, zelf iets organiseren of gewoon een handje helpen als het zover is. Laat het ons weten! Mail naar info@vriendenvandleidsehout.nl en we nemen contact met u op.



Data Groengroep en Team Zwerfafval 2024

De Groengroep werkt weer op **zaterdag 9 november, woensdag 20 november, zaterdag 7 december en woensdag 18 december**. Begint altijd om 09.30 uur, startlocatie verschilt per keer.

Team Zwerfafval komt weer in actie op **vrijdag 15 november, woensdag 27 november, vrijdag 13 december (let op: 10.00 uur!) en woensdag 1 januari (let op: 14.00 uur!)**. Normaal gesproken woensdag om 10.00 uur ingang Fagelstraat, vrijdag 14.00 uur bij de Waterlelie. Maar een aantal data/tijden wijkt hiervan af!

Zie voor meer informatie en binnenkort de data voor 2025 de website.

wandelnl

Lekker aan het wandelen en foto's aan het maken? Misschien heb je wat aan deze tips: [Tips om mooie herfstfoto's te maken - Wandel](#)

Gebruik je Obsidentify of andere apps waarop je planten, dieren en paddenstoelen kunt identificeren? Dan kun je deze vaak ook uploaden naar [waarneming.nl](#), dan krijgt jouw waarneming een ruimer bereik en help je om te leren van elkaars ervaringen. [Welkom - Waarneming.nl](#)



Waarneming.nl

Ken je GroeneStad071 al? Dit is het platform voor alle groene initiatieven in Leiden. [Welkom op GroeneStad071! Deel en vind groene kennis en ontmoet andere groene Leidenaren! - GroeneStad071](#)

Tegenwoordig maken we de tuin niet meer winterklaar door hem leeg te halen, nee, we laten zoveel mogelijk staan en liggen en dit is juist het moment om aan de lente te denken! Nu is de tijd om bollen te planten en zaadjes te zaaien. De bollen en zaadjes komen heerlijk rustig de winter door en bereiden zich voor op het voorjaar, dan komen ze in alle volheid tot leven. Liefst gebruik je natuurlijk biologische bollen en zaden. Kijk bijvoorbeeld eens hier [Alle producten – The Pollinators | Webshop](#)

Afgelopen periode had de gemeente een actie om gratis bollen op te halen of met korting te bestellen. In het voorjaar komen er weer acties voor gratis zaadjes. Hou dit soort acties in de gaten en doe er je voordeel mee!

De documentaire *Onder het Maaiveld* sluit perfect aan bij het verhaal van Emilia Hannula tijdens onze ledenmiddag. Op maandag 11 november is de documentaire gratis te zien in de Merenwijk, reserveren is noodzakelijk, zie hier [Filmvertoning: Onder het Maaiveld op 11 november 2024 - Stichting De Groentedeler](#)

071
Groene
STAD



De
Groentedeler